Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 1500 Mk.
Z odnoszeniem do domu 1800 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową 2200 Mk.
Zagranicą 4500 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 80 Mk.

CENA 80 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1.2.3. m. 300., w tekście m. 250
Nekrologi 300 mk. zwyczajne 150 mk.

Adres Redakcji i Administracji: Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 256 (7295). Piątek, dnia 10 Listopada 1922 r. Rok XXX

TELEGRAMY.

Manifestacje w Genui przeciw Francji

WIEDEN. Według wiadomości z Rzymu, ambasador włoski w Paryżu Sforza w rozmowie z Mussolinim zawiadomił go, że Francja nie znie-sie żadnego naruszenia traktatów wiążących Włochy wobec Serbji, i że Francja będzie zawsze gotowa poprzeć Serbję każdym sposobem.

Sforza dodał, że, ulegając życzeniom Mussoliniego, sam wesprze politykę rządu, jeżeli tylko Mussolini złoży przyrzeczenie, że będzie bezwzględnie szanował zobowiązania poprzednich rządów.

Mussolini zakomunikował Sforzy, że Serbja przedstawiła listę faszystów, obecnych we Fjume i zażądała natychmiastowego ich wydalenia Mussolini przedstawił swoje przykre położenie i oświadczył, że musi mieć poparcie całej opinji dla okazania stanowczości wobec uroszczeń Serbji.

Sforza oświadczył, że rząd serbski w swojem żądaniu ma niewątpliwą słuszność i że Mussolini powinien to żądanie uwzględnić.

Przed odbyciem tej rozmowy ze Sforzą Mussolini rozprzestrzenił wiadomość, że Sforza przywozi z sobą ultimatum Francji. Licząc na to, że ta wiadomość wywołała wzburzenie tłumu, rozkazał Mussolini zmobilizować policję.

Wskutek pogłosek o ultimatum, Sforza przyjęty został w Genui wrogiemi manifestacjami, powstrzymanemi jednak odrazu przez policję.

Tłum wyruszył również przed konsulat francuski, ale tutaj również powtrzymała go policja.

Położenie Mussoliniego jest coraz rozpaczliwsze. Cała jego polityka od chwili objęcia rządów polega na zbyt przejrzystem lawirowaniu pomiędzy obietnicami, jakie poczynił masom, a niemożnością ich dotrzymania.

Według wiarogodnych informacji, podczas rozmowy z posłem serbskim nie poseł serbski prosił Mussoliniego o zwłokę dla rozpatrzenia się w sytuacji ale wprost przeciwnie. Mussolini błagał o zwłokę w ostrem stawianiu całej sprawy.

Z tajemnic piątki

WARSZAWA. Wielka ilość głosów (przeszło 26 tysięcy), która padła w Warszawie na komunistyczną „piątkę“, tłumaczy się, jak dowiaduje się „Kurjer“ ze sfer miarodajnych, tem że głosowali na nią: lewica „Poale sjon“, Cejrej sjon“, część „Bundu“, a wreszcie sporo jednostek z tak zwanego „lumpenproletarjatu“.

Jak Lloyd George robi opozycję

LONDYN. Przemawiając w Newcastel, Lloyd George oświadczył, że nie zmienił swego stanowiska w kwestji odszkodowań oraz że aprobuje decyzje Bonar Law'a w sprawie udania się do Brukseli.

Co do kwestji Wschodniej, Lloyd George oświadczył, że będzie popierał rząd, o ile będzie on bronił sztandarów angielskich. W przeciwnym razie podejmie z nim walkę.

Kemaliści nie dotrzymują zobowiązań

LOAFIELD. Omawiając sytuację na Bliskim Wschodzie, pisma angielskie zwracają specjalną uwagę na akcję kemalistów, dowodzącą uchylania się zich strony od spełniania warunków. ustalonych na konferencji w Mudanji. Duże oburzenia prasy wywołały żądania, wystosowane przez rząd angorski do Wszystkich Wysokich Komisarzy w sprawie opuszczenia strefy Konstantynopola przez wojska sprzymierzone.

Żandarmerja turecka atakuje anglików

KONSTANTYNOPOL. Według doniesienia Reutera z Czanaku, położenie zaostrzyło się wobec tego, że żandarmerja turecka zaatakowała linję angielską.

Generał Harrington odbędzie konferencję z Ismetem paszą w celu omówienia obecnego położenia.

W Konstantynopolu musi panować porządek

KONSTANTYNOPOL. Wskutek zastosowania przez kemalistów nowej taryfy celnej podrożały wszystkie środki żywnościowe, powodując wielkie niezadowolenie. Zapewniają, że wysocy komisarze zamierzają położyć kres tym nadużyciom.

Spadek marki niemieckiej

WARSZAWA. Dolar w Berlinie podniósł się znów do 8,500, a onegdaj było 6,200, czyli w ciągu doby podniósł się o 2,500 punktów.

Jeżelibyśmy chcieli stosować kurs marki polskiej w Berlinie toby dolar w Warszawie musiał by być notowany 15,500 plus 2 x 2,300 tj. 4600 czyli 20,100 tymczasem kurs wczoraj był bez zmiany. Co dowodzi już zupełnej niezależności marki polskiej od marki niemieckiej. Utrwalają się zatem nasze przewidywania, iż marka niem. spadnie niżej marki polskiej.

P. A. Ponikowski wybrany.

B. prezydent ministrów, p. Ponikowski, przeszedł w Święcianach jako kandydat Centrum.

Kandydaci do Senatu listy Nr. 12.

1. Skulski Leopold, inżynier, poseł na Sejm.
2. Ks. Bliziński Wacław, poseł na Sejm.
3. Piechota Szczepan, rolnik, poseł na Sejm.
4. Kociatkiewicz Tomasz, inż.
5. Raciborski Józef, konserwator województwa Łóbzkiego.
6. Wolczyński Józef, Prezes Stow. Majstrów Fabrycznych.
7. Ks. Kabata Jan.
8. Stawiecki Karol, inżynier.
9. Marczewski Witold, inżynier.
10. Zychlewicz Antoni, obywatel m. Sieradza.
11. Ks. Ligęza Franciszek.
12. Łuszcz Jan, rolnik.

Pierwsze posiedsenie Sejmu i Senatu

Na ostatniem posiedzeniu Rady Ministrów zdecydowano, że uroczyste otwarcie Sejmu i Senatu nastąpi 28 b. m.

Program uroczystości ustalić ma prezydjum Rady Ministrów i przedłożyć p. Marszałkowi Sejmu Ustawodawczege w celu poczynienia ewantualnych zmian.

SENAT.

Po wielkich i niezwykle gorących walkach Sejm ustawodawczy drogą kompromisów uchwalił dwuizbowość naszego ustroju parlamentarnego.

W Konstytucji naszej, uchwalonej dn. 17 marca 1921, w artykule 2 jest pierwsza wzmianka o Senacie, brzmiąca: „Władza zwierzhnia w Rzeczpospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat.. “

Powyższy ustęp artykułu 2-go naszej Konstytucji absolutnie nie wyjaśnia roli, którą senat, czyli nasza Izba Wyższa ma odegrać w naszem życiu parlamentarnem.

I poprzez cały szereg artykułów naszej konstytucji przechodzi ona do porządku dziennego, zajmując się całkowicie sprawą Sejmu —i dopiero w art. 25 znów znajdujemy wzmiankę, że Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje, otwiera, odracza i zamyka Sejm i Senat.

W następnym artykule (26) znajdujemy pierwszą wzmiankę o Senacie, nadającą mu pewną powagę i znaczenie, mianowicie w tym ustępie wspomnianego artykułu, który brzmi: „Prezydent Rzeczypospolitej może rozwiązać Sejm za zgodą 3/5 ustawowej liczby członków Senatu“.

I znów cały szereg artykułów naszej konstytucji milczy o Senacie, poświęcając dużo miejsca Izbie Poselskiej czyli sejmowi, aż dopiero artykuł 35 konstytucji cokolwiek jaśniej i bardziej konkretnie stawia sprawę senatu, gdy mówi;

„Każdy projekt Ustawy, przez Sejm uchwalony będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia. Jeżeli Senat niepodniesie w ciągu 30 dni od dnia wręczenia mu uchwalonego projektu Ustawy żadnych przeciwko niemu zarzutów—Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie Ustawy. Na wniosek Senatu Prezydent Rzeczypospolitej może zarządzić ogłoszenie ustawy przed upływem 30 dni. Jeżeli Senat postanowi projekt, uchwalony przez Sejm, zmienić lub odrzucić, powinien zapowiedzieć Sejmowi w ciągu powyższych 30 dni, a najdalej w ciągu następnych dni 30 zwrócić Sejmowi z proponowanemi zmianami.

Jeżeli Sejm zmiany, przez Senat proponowane uchwali zwykłą większością, albo odrzuci większoscią 11/20 głosujących—Prezydent Rzeczypocpolitej zarządzi ogłoszenie ustawy w brzmieniu, ustalonem ponowną uchwałą Sejmu“.

Pomijając następne artykuły (36 i 37) omawiające skład i sposób wyborów do senatu oraz uprawnienia członków senatu, przystąpmy do rzeczowego rozpatrzenia zasadniczych podstaw, na których został zbudowany ten gmach mający być ostoją praworządności naszego ustroju państwowego.

Artykuł 35 konstytucji, pomimo całej swej lakoniczności, tak wyraźnie i jasno oświetla nam rolę naszej „Izby Wyższej“, że niewymaga on zawiłego skomentowania, treść tego artykułu mówi sama za siebie. Senat nasz jest z góry skazany na rolę bardzo skromną.

Senat polski sprowadzony jest do instytucji quasi doradczej, mającej prawo co najwyżej odwlekania prawomocności uchwła sejmowych.

Wobec takiego ograniczenia kompetencji senatu—pozostaje mu rola przedewszystkiem czynnika moralnego. Im większą wartość intelektualną i moralną będą przedstawiali ludzie, którzy doń wejdą, czem częściej z ław senackich będzie w społeczeństwo szedł głos ostrzeżenia przed niebezpieczeństwem demagogicznych eksperymentów sejmu, tem znaczenie jego będzie większe, rola doniośljesza.

Tylko tą drogą da się w ramach, jakie stworzyła Konstytucja z d. 17 marca zwiększyć do maximum rolę senatu w pracy ustawodawczej i o życiu politycznem kraju.

Nieprawdopodobne wyniki wyborów na Kresach Wschodnich

Z zestawień tymczasowych wyników wyborów na kresach wschodnich okazuje się, że dzięki tajemniczym machinacjom agentów obcych państw, którzy szczodrą ręką rzusali tu miljony przez swych pełnomocników, korupcji i niesłychanym nadużyciom przy samym akcie wyborczym, odbywającym się wsród terroru i naganki żywiołu litwacko-rosyjskiego, wynik wyborów na kresach przyniósł niespodziewane rezultaty dla żywiołu narodowego polskiego. Stało się to dzięki wytężonej wrogiej agitacji czynników antipaństwowych, przyczem wyrafinowana gra wyborcza posunęła się aż do takich rozmiarów, że przez dosypywanie dowolnej ilości, drukowanych szesnastek bloku mniejszości, zmieniano umyślnie właściwy rezultat wyborczy. Są na to dowody, że w pewnych komisjach wyborczych procent dosypanych bez rachuby kartek wyborczych był tak spory, że cyfra głosów w ten sposób otrzymanych przekroczyła cyfrę wyborców uprawnionych do głosowania.

Najpotworniejszą agitację prowadzili agenci sowieccy i niemieccy na Wołyniu, gdzie rozzuchwalone czynniki antypaństwowe postępowały wprost bezwstydnie, terroryzując wyborców, przekupując głosujących i t. p.

Wyniki na Wołyniu są też nieprawdopodobne: na 16 mandatów poselskich Blok mnięjczości narodowych uzyskał wszystkie mandaty.

W Nowogrodzkiem ta wywrotowa robota obcych chyjen wyborczych dała w rezultacie na sześć mandatów, 5 mandatów Blokowi mniejszości, 1 mandat uzyskało „Wyzwolenie“.

W Brześciu na 5 mandatów, 3 mandaty uzyskał Blok mniejszości, 1 mandat „Wyzwolenie“, 1 „P. P. S.“

W Pińszczyźnie 1 mandat zdobyła 16-ka, 3 mandaty uzyskali socjaliści, 1 „Wyzwolenie“.

W Wilnie 2 mandaty uzyskała „ósemka“, 1 „Wyzwolenie“, 1—socjaliści.

Czyli w ostatecznym wyniku na 36 mandatów kresów wschodnich, 70 proc. mandatów zdobyły zwartą ławą mniejszości narodowe.

Jesz jebnak rzeczą aż nazbyt widoczną, że walka wyborcza, prowadzona tu na kresach południowo-wschodnich w niezwykłych warunkach, wśród terroru, korupcji i nadużyć, usunęła na drugi plan ludność polską i czynniki umiarkowane w kraju, uniemożliwiając im wyrażenie swobodnie swej woli.

Dlatego ludność ziemi południowo-wchodnich oburzona niesłychanem pogwalceniem jej praw wyborczych i bezprzykładnemi metodami agitatorów i agentów obcych, woła głośno o surowe śledztwo rządu w tej sprawie, i o ewentualnie unieważnienie tych wyborów w powiatach, w których sfalszowanie wyniku głosowania jest rzeczą nie ulegającą najmniejszej wątpliwości.

Rząd powinien przez osobną komisję sprawę tę natychmiast zbadać na miejscu i zarządzić odpowiednie kroki, celem sprostowania wyniku wyborów na kresach w ramach prawa i ochrony swobody obywatelskiej wszystkich wyborców kresowych.

Po wyborach.

Trudno jest dzisiaj jeszcze zobrazować sobie w całości przyszły nasz Sejm. Wiadomości z miast napłynęły dość szybko — dzięki wybornej sprawności komisji i łatwej komunikacji—wieś jednak da się ustalić dopiero w ciągu najbliższych dni.

Z danych, które już posiadamy, dadzą się wyprowadzić pewne spostrzeżenia ogólne. Przedewszystkiem bardzo silny odsetek wyborców uprawnionych wziął udział w głosowaniu. W niektórych miejscowościach doszedł do 90 proc., a bodaj, że najniższy przekraczał 60 proc. Jest to bardzo duży sekces, zważywszy, iż zimny dzień jesienny, oraz pewne braki w technice wyborców wielu chętnych od urn odstręczały. Następnem spostrzeżeniem jest wielki udział wszelkich mniejszości narodowych, które ławą runęły za swą wspólną listą (16) jak i za poszczególnemi partjami obcych narodowości. Na-

Przypuszczalny wynik wyborów z okręgów.

Prawica	Centrum	Dzicy		Lewica						Mniejszości Narodowe				Komuniści (5)
CH. J. N. (8)	Centrum Pol. (12)	Zjednoczenie kresowe (12)	Stapiński (13)	(1) Pjast.	(2) P. P. S.	(3) Wyzwol.	(6) Związ. Rad. Lud.	(7) N P. R.	15 Okoń.	(16) Mn. Nar.	(17) Kom. Żyd. Str. Nar. Żyd.	(20) Priluck.	(24) Rusini.	
139	7	1	1	57	37	35	1	15	4	53	14	1	5	2

Lewica Razem 149
Mniejsz. Narodowe Razem 73
Komuniści 2

leży przeto sądzić, iż odsetek obywateli polskich obcych narodowości będzie w Sejmie poważniejszy, niż tego się ogólnie spodziewano.

W miastach przeważnie spotykały się listy: polskiej partji socjalistycznej (Nr. 2) chrześcijańskiej jedności narodowej (Nr. 8) oraz mniejszości narodowych (Nr. 16). Gdzieniegdzie przyłączała się do nich lista narodowej partji robotniczej (Nr. 7). Listy t. zw. inteligenckie: centrum polskie (Nr. 12) unja narodowo-państwowa (Nr. 10) i zjednoczenie mieszczańskie (Nr. 14), naogół miały bardzo małe powodzenie. Na wsi walczyły z sobą listy: polskiego stronnictwa ludowego (Nr. 1) oraz wyzwolenia (Nr. 3) przyczem większą przewagę w Małopolsce zyskiwała pierwsza, w Kongresówce druga. Jako lokalne występowały listy Okonia i Stapińskiego oraz na Kresach szereg list specjalnych jak rady ludowe (Nr. 6) i zjednoczenie państwowe (Nr. 22). Wszelkie horoskopy na zasadzie dotychczasowych danych są przedwczesne.

Niewielkie ilości obliczonych ogręgów wiejskich nie pozwolą na ostateczne zorjentowanie. Warszawa, jako smutny fakt, ma do zanotowania, iż wówczas, gdy większość miat prowincji dała zupełną odprawę komunistom, jak np. Lublin w którym osiągnęli znikomą ilość głosów. Poznań, gdzie ich nie dostali nawet tysiąca, Lwów, Kraków, Wilno, i inne. w stolicy zdobyli z górą 25,000 i tem samem mandat. Jest to tem ciekawsze, iż agitacja ich nie uzewnętrzniała się do ostatniej chwili, gwałtownie dopiero występując w przeddzień wyborów. Jeżeli do głosów listy komunistycznej (Nr. 5) dodamy głosy komunistycznego Bundu (Nr. 4) to otrzymamy cyfrę nad którą warto się zastanowić. Szczęściem, że cała ta afera ogranicza się właściwie do Warszawy.

Co trzeba koniecznie podkreślić, to wielką powagę i spokój w czasie wyborów. Polska zdała świetnie egzamin z równowagi politycznej. Cudziemcy, którzy u siebie nieraz wybory oglądali, wyrażali się ze zdumieniem o ich przebiegu u nas, tem bardziej, że poprzedzająca je walka słowna i drukowana była bardzo gwałtowna. Spokoju nie zakłócano nigdzie w poważniejszej formie. W Małopolsce Wschodniej kilka oderwanych wypadków terroru przeciw kandydatom ru sińskim, świadczy najlepiej o słabości wywrotowych czynników Petruszewycza i o ich rezygnacji walki z wyborami.

Zdaliśmy egzamin z równowagi — zobaczymy, jak zdaliśmy z wyboru posłów.

Wzrost liczby słuchaczów na uniwersytetach polskich.

Z okazji uroczystego otwarcia roku szkolnego w politechnice warszawskiej wygłosił prof. W. Świętosławski bardzo ciekawy wykład o uczelniach wyższych, jako środkach masowego kształcenia młodzieży, podając godne uwagi liczby statystyczne. Widzimy, z nich poważny wzrost liczby słuchaczów uniwersytetów w Polsce. Unaoczni to tabliczka poniższa:

	Rok 1919/20	Rok 1921/22
Warszawa	4312	7522
Kraków	3860	4522
Lwów	2892	4737
Poznań	1580	3283
Wilno	547	1719
Lublin	574	1120

Ogółem zatem w r. 1919 i 1920 liczba słuchaczów w 6 uniwersytetach polskich wynosiła 13,775 osób, gdy w r. 1921 i 22 już 23,013. Liczba słuchaczek wynosiła procentowo w obu 1 latach 25,4 proc. i 12,4 proc., czyli wykazała spadek.

Politechniki polskie w latach pomienionych miały słuchaczów: Warszawa 2041 i 4112; Lwów 1376 i 2230. Akademja górnicza w r. 1921 i 1922 liczyła słuchaczów 282; szkoła główna gospodarstwa wiejskiego w tymże roku 761. Ogółem 4 powyższe uczelnie liczyły słuchaczów w r. 1919 i 1921 — 3417, a w r. 1921 i 1922 — 7385. Procent kobiet wynosił 4,7 proc. oraz 4,4 proc. czyli również wykazuje spadek.

Ogólna liczba słuchaczów wyższych uczelni w całej Polsce wynosiła: w r. 1919 i 1920 — 20,037, w roku zaś 1921 i 1922 — 34,085. Liczba kobiet w wyższych uczelniach i tu wykazuje spadek z 25,4 proc. w roku 1919 i 1920 do 20,0 proc. w roku 1921 i 1922.

Jak się więc przedstawiają widoki nasze co do osób z wyszem wykształceniem?

Otóż w państwach zachodnich w r. 1912 wypadało na miljon ludności około 1200 osób z wyższem wykształceniem, a mianowicie: Niemcy 1270; Francja 1210; Austrja 1240; Szwajcarja 1247.

W Polsce przy 26 miljonach ludności liczba 34,000 słuchaczów wykazuje, iż nie jesteśmy w tyle poza Zachodem. Nasuwa się jeszcze jedno pytanie.

Otóż w przybliżeniu, ilu ludzi z wyższem wykształceniem potrzeba w naszym kraju, potrzeba nam: urzędników państwowych i wojskowych 30,000, sił technicznych 20,000 nauczycili wyższych i średnich 20,000, lekarzy, weterynarzy i aptekarzy 15,000, handlowców, bankowców i pracowników biurowych technicznych 15,000; innych zawodów 15,000 osób. z wyższem wykształceniem na emigracji 5,000. Razem 130,000.

KRONIKA.

— PIERWSZE INAUGURACYJNE PRZEDSTAWIENIE MIEJSCOWEGO AMATORSKIEGO KOŁKA DRAMATYCZNEGO.

Zorganizowane przez miłośników sceny z pośród miejscowej inteligencji Amatorskie Kółko Dramatyczne w sobotę dnia 11 bm. w Sali Rzemieślników Chrześc. urządza pierwsze inauguracyjne przedstawienie, przeznaczając całkowity dochód na rzecz Kaliskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Program przedstawienia wypełnią: część I. - prolog, 2) piosenki 3) tańce rytmiczne; część II. - „Teatr Amatorski" Komedja w 2 aktach Bałuckiego.

W przedstawieniu wezmą udział: pp. Janowa Prądzyńska, Aleksandrowa Zardecka, Bolesławowa Chrzanowska, Halina Świerczewska— pp. dr. T. Pawłowski, Zieliński, J. Wyganowski Wiśniewski i prof. Zardecki jako reżyser.

Zespół pierwszorzędnych amatorskich sił tych budzi ogólne zainteresowanie wśród Kaliszan i okolicy, co zapewnić powinno celowi gorące poparcie.

— ZE SPRAW BANKOWYCH.

Bank Polskich kupców i przemysłowców Chrześcjan w Łodzi sp. akc. nabył w dniu 8 bm. w kancelarji rejenta Bruśnickiego za sumę 35, 200,000 marek nieruchomość w Kaliszu przy ul. Józefiny Nr. 4, od Aleksandra Szauba, dla swego oddziału Kaliskiego, który mieści się w tym samym domu od 1-go lipca 1921 r. Dom ten na przyszłą wiosnę zostanie odpowiednio przebudowany.

— BOLSZEWICY W KALISZU.

Na żądanie publiczności zostanie odegrane w dniu 12 bm. poraz drugi głośny dramat nawału bolszewickiego na Polskę w roku 1920 napisany przez W. Sieroszewskiego p. t. „Bolszewicy", w którym bierze udział 50 osób.

Nie wątpimy iż Szanowna Publiczność, która nie skorzystała z pierwszego przedstawienia z powodu braku biletów, zapełni salę po brzegi w niedzielę dnia 12 bm.

Aby uniknąć natłoku przy kasie. bilety wcześniej można nabyć w zakładzie fryzjerskim A. Parczyńskiego obok „Mirażu" ul. Wrocławska, w dzień przedstawienia przy kasie o godzinie 4-ej popołudniu.

— ILUSTRACJA WARSZAWSKA.

Nowy numer (4-ty) „Ilustracji Warszawskiej" obficie ilustrowany aktualnemi zdjęciami, między innymi artykułami zawiera: Odsłonięcie pomnika wdzięczności Ameryce w Warszawie Awantura arabska, czyli gospodarz domu, lokator i sublokator. Reprodukcja oryginału aktu niepodległości Gruzji. Z dziejów flotylli polskiej. Polskie Tow. Atletyczne. Tajemnice mężatek. Mody. Humor i Satyra. Nowe zagadki do miljonowej nagrody itd. itd. Redakcja i administracja „Ilustracji Warszawskiej" Warszawa Sienna 23.

— ULGI KOLEJOWE DLA EMERYTÓW.

Ministerjum kolei żelaznych wyjaśniło, że ulgi przejazdowe dla emerytowanych pracowników kolejowych, przyjętych ponownie do służby czynnej w charakterze pracowników nieetatowych lub kontraktowych, mogą być przyznawane bez wymagania przesłużenia 2-letniego okresu czasu na kolei, a to z uwagi na ich poprzednią służbę w kolejnictwie. Na tych samych warunkach mogą być przyznawane ulgi przejazdowe również rodzinom takich pracowników.

Natomiast pracownicy kontraktowi i nieetatowi ulgi przejazdowe mogą uzyskać dopiero po dwuch latach służby kolejowej.

— SPINACZKI METALOWE.

Z powodu używania przez publiczność spinaczek metalowych w przesyłkach listowych, a w szczególności przy próbkach towarowych, które z powodu ostrych końców mogą kaleczyć personel pocztowy lub uszkodzić inne przesyłki, ministerjum poczt i telegrafów komunikuje, iż należy unikać używania tego rodzaju spinaczek w myśl ogólnych przepisów pocztowych, bowiem przesyłki takie wyłączone będą z transportu.

— PODPALENIE LOKALU WYBORCZEGO.

W Brzezinkach w pow. kozienickim, podpalono lokal komisji wyborczej podczas jej urzędowania.

Lokal mieścił się w chałupie drewnianej; ogień rozszerzył się tak szybko, że członkowie komisji ledwo zdążyli ujść z życiem, ratując część dokumentów wyborczych; pozostała reszta tych dokumentów spłonęła.

— Z SĄDU.

W ubiegłym tygodniu sąd tutejszy rozpatrywał ciekawą sprawę przy drzwiach zamkniętych, pp. K. i Wosińskiego oskarżonych o gwałt i deflorację na 15 letniej dziewczynce uczenicy z Turku. Oskarżeni zostali skazani, każdy na 4 lata więzienia.

— GDANSKIE SPRAWOZDANIE RYNKOWE.

Niewyjaśniona finansowa sytuacja Niemiec spowodowała w ubiegłym tygodniu dalszą kolosalną zwyżkę dewiz zagranicznych. Przemowa Hevensteina przed Komisją Reparacyjną wywołała na giełdach zagranicznych wielką podaż marki niemieckiej, w skutek czego dolar na giełdach niem. niebywale szybko wrastał. Pomimo zwyżki dolara na giełdach niem. marka polska nie korzystała z tego, co się tłómaczy wyczekiwaniem rezultatu wyborów do sejmu.

W początku tygodnia notowano w Gdańsku za dolara 4,180. markę polską 32.41 wWarszawie za dolara 13,500 za markę niem. 3,35 w końcu tygodnia na giełdzie gdańskiej za dol. 6,040, markę polsk. 38, 72, na giełdzie Warszawskiej za dol. 15.700 markę niemiecką 2,60.

Redaktor Al. RADWAN. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp.